

رفتارهای نامطلوب دانش آموزان و شیوه‌های مدیریت آنها (۷)

دانش آموز کند آموز

ترجمه: فخرالسادات یوسفی طباطبائی / کارشناس ارشد روان‌شناسی
 انجمن مؤمنان / دبیر باغچه بان شماره ۴

ب) آثار و پیامدهای رفتار

رفتار این دانش آموز چه اثری بر معلمان، والدین و همکلاس هایش می‌گذارد و چگونه محیط مدرسه و خانه وی را تحت تأثیر قرار می‌دهد؟

۱. نه تنها معلم از این دانش آموز ناراضی بوده و نسبت به وضع وی نگران است، بلکه خود دانش آموز نیز از وضعیت خویش نگران است.
۲. در صورتی که مطالب ارایه شده توسط این دانش آموز درک نشود، تکرار آن برای سایر دانش آموزان کسل کننده خواهد بود.
۳. والدین دانش آموز، ناراحت هستند چون آنان معتقدند که معلم به درستی کارش را انجام نمی‌دهد.
۴. سایر دانش آموزان خصوصاً دانش آموزان متوسط به دلیل ارتباط با او تحت تأثیر قرار می‌گیرند و دچار ضعف می‌شوند.

ج) راهکارهای عملی

به منظور کمک به این دانش آموز باید دلایل رفتار و ضعف‌های وی به درستی مشخص شده و روش‌ها و راهکارهای خاصی را در مدرسه و خانه اعمال نماییم تا به او کمک شود. این دانش آموز به دلیل عدم اعتماد به نفس، در انجام تکلیف‌ها احساس ناامنی شدید می‌کند. از طرفی چون

در هفتمین بخش از مجموعه بحث‌هایی که تحت عنوان "رفتارهای نامطلوب دانش آموزان و شیوه‌های مدیریت آنها" آغاز شده است، به تحلیل یک رفتار نامطلوب دیگر می‌پردازیم.

دانش آموز کند آموز^۱

الف) نشانه‌های رفتار

رفتارهای خاص این کودک در خانه و مدرسه عبارت‌اند از:

۱. ممکن است نتواند کارش را به درستی انجام دهد یا آن‌طور که باید آن را انجام ندهد و یا اینکه با بی‌میلی به اتمام برساند.
۲. بی‌توجهی و تجارب متعدد شکست یکی از مشکلات عمومی این دانش آموز است.
۳. ممکن است احساس خوبی در مورد خودش نداشته باشد.
۴. در معرض فشار گروه همسالان است.
۵. خیلی خسته به نظر می‌رسد.
۶. مسوولیت پذیر نیست.
۷. برای افزایش توانمندی‌های خود تلاش نمی‌کند.
۸. روش‌های مطالعه نامناسبی دارد و معمولاً تکلیف‌های تعیین شده را انجام نمی‌دهد.

شکست های متعددی را تجربه کرده لذا از تلاش مجدد برای انجام تکلیف ها دچار هراس می شود. بنابراین عدم اعتماد به نفس و رهایی از رنج، از نیا های اولیه ای است که بروز این رفتار را باعث می شود. با این توضیح فهرستی از اقدام هایی که معلمان و مربیان می توانند با هدف مدیریت رفتار فوق صورت دهند، ارائه می شود. بکارگیری این توصیه ها به موقعیت و شرایط بروز رفتار و هنر معلم بستگی دارد.

۱. مشکل ویژه ای که دانش آموز کندانموز در برخورد با مسایل آموزشی دارد، محافظه کاری است. او با چنین روشی اهداف دشوار را دنبال نخواهد کرد. چون نمی خواهد دچار ناکمی شود. تغییر دادن این نگرش به زمان زیادی نیاز دارد. اگر چه تنها راه برای شروع این کار علاوه بر پیشرفت، تلاش متمر ثمر است. به خاطر شروع یک فعالیت او را تحسین و تشویق کنید. اما او را مجبور به انجام کاری نکنید. او هرگز خارج از محدوده ی توانایی های خود حرکت نخواهد کرد.

۲. این حقیقت را در نظر بگیرید که می توانید به میزان زیادی نگرش های او را تغییر دهید. در حالی که دانش آموز موفق آشکارا موفقیت را تجربه می کند، دانش آموز کندانموز معمولاً شکست ها را به طور آشکار و موفقیت ها را به طور درونی تجربه می کند. لذا اشکال کار و تفاوت بین دانش آموز موفق و کندانموز همین است.

۳. در نظر داشته باشید که این مشکل فقط با همکاری والدین، مدیران و دانش آموز به بهترین شکل حل شود.

۴. بدانید که این دانش آموز دائماً اوقات خود را تلف کرده و از چهار روش برای هدر دادن وقت خود استفاده می کند. این روش ها عبارت اند از: تنبلی^۲، بی توجهی^۳، بی حوصلگی^۴ و به تعویق انداختن

کارها^۵. منشأ این رفتارها عدم آمادگی، فقدان پشتکار و بی دقتی است و بیشتر اوقات نمرات او به دلایل فوق پایین است.

۵. با والدین آنها صحبت کنید.

۶. انتظار این را داشته باشید که والدین آنها بر عقاید خود پافشاری کنند. بسیاری از آنان تصور می کنند که فرزندشان تلاش می کند اما به دلایل مختلف نمی تواند مشکلاتش را حل کند که البته این دلایل مورد قبول نیست.

۷. اگر از والدین بپرسید که «من چه کاری می توانم برای کودک شما انجام دهم؟» به منزله بی اعتباری شما است. ولی اگر بگویید «ما چه کار می توانیم انجام دهیم؟» با شگفتی متوجه خواهید شد که آنها موضع خود را نسبت به شما تغییر خواهند داد. «با یکدیگر» کلمه ای شگرف است و معنای آن مشارکت می باشد. این کلمه می گوید: شما کاری را انجام می دهید ما نیز به نوبه خود کار می کنیم. اگر والدین به عنوان واکنش، درخواستی خارج از حیطه کاری شما داشته باشند نیز از آنها بخواهید که به صورت مشارکتی به این دانش آموز کمک کنید.

۸. معلمان اغلب تکلیف های اضافی برای این دانش آموزان در نظر می گیرند. بدانید که گاهی از به کارگیری راهکارهای معکوس نتایج بهتری می گیریم.

۹. اگر دانش آموز تکلیف های کلاسی اش را انجام ندهد، به او اجازه ندهید که در کار گروهی شرکت کند. اصرار کنید که دانش آموز بیکار بنشیند. به یاد داشته باشید حتی زمانی که کودکان تکلیف های خود را انجام نمی دهند، باز هم تمایل دارند در کارهای گروهی شرکت نمایند. به عنوان عضوی از گروه بودن برای کودکان بسیار مهم





کلاس یا دوره را بگذرانی» شما نباید باعث شوید که دانش‌آموز علاقه و انگیزه‌ی خود را از ابتدا تا پایان تحصیل از دست بدهد. در این صورت شما باعث می‌شوید که یک مشکل انضباطی نیز به وجود آید. به یاد داشته باشید وقتی امید از دست برود، علاقه نیز از بین می‌رود. بنابراین زمینه برای ظهور یک مشکل انضباطی فراهم می‌شود.

۱۶. مطالبی که بر روی برگه امتحانی دانش‌آموز نوشته می‌شود مانند «این نمره خوبی نیست» مجاله کردن تکلیف‌های دانش‌آموز و انداختن آن در سطل آشغال می‌تواند به طور کامل یک دانش‌آموز را ناامید نماید. هرگز تلاش هیچ دانش‌آموزی را بی‌ارزش جلوه ندهید، تلاش شما به عنوان یک معلم حرفه‌ای باعث می‌شود دانش‌آموزان برای بهبود تلاش‌های خود انگیزه پیدا کنند. عدم پذیرش دانش‌آموز فقط می‌تواند مشکلات معلم را با او بیشتر کند.

۱۷. با دانش‌آموز در مورد توانایی‌ها و قابلیت‌های صحبت کنید، چرا که کودک کندآموز قبلاً ضعف‌های خود را شناخته است.

۱۸. به دانش‌آموز توصیه‌های ویژه‌ای در مورد فعالیت‌هایی که می‌تواند در تابستان انجام دهد، داشته باشید. در مورد دوره‌های تابستانی تحقیق کنید و او را در

است. گاهی اگر کودکان مدت کوتاهی تحریم شوند، فرصت پیدا می‌کنند که درس با ارزشی بگیرند و پس از آن تصمیم‌های بهتری اتخاذ کنند. به شرطی که تحریم خیلی طولانی نباشد.

۱۰. هرگز تکلیف‌های درسی را به عنوان تنبیه به کار نبرید. چنین کارهایی فقط احساس‌های منفی دانش‌آموز کندآموز را نسبت به مدرسه بر می‌انگیزد. به یاد داشته باشید که کودکان مشکل‌دار قبلاً نگرش منفی را داشته‌اند بنابراین اگر شما تصمیم به تنبیه او بگیرید نوعی از تنبیه را انتخاب کنید که ارتباط به یادگیری کلاسی نداشته باشد.

۱۱. به هیچ وجه شرایطی را فراهم نکنید که کودک کندآموز «کودن» جلوه کند و یا احساس بی‌ارزشی کند. اگر این کار را انجام دهید ممکن است به طور ناخواسته انگیزه یادگیری را از او بگیرید و نقش خود را به عنوان عامل برانگیزنده از دست بدهید.

۱۲. هرگز کودک کندآموز را تهدید نکنید. عدم امنیتی که به این دلیل ایجاد می‌شود ممکن است انگیزه او را از بین ببرد و وضع را بدتر کند.

۱۳. شما نباید نسبت به آنان بی‌مهر، کنایه زن و ناشکیبا باشید. در این صورت کودک کندآموز از چنین رفتارهایی الگوی نادرست بر می‌دارد. بیشتر از هر چیز این دانش‌آموز به انعطاف‌پذیری، حمایت و تلاش‌های یکپارچه همه بزرگترها در زندگی خود نیاز دارد.

۱۴. اگر این دانش‌آموز تلاش نمی‌کند و از برخی امتیازها صرف نظر می‌کند. والدین باید توجه داشته باشند که این دانش‌آموز ممکن است چنین کاری را در منزل نیز انجام دهد.

۱۵. مراقب باشید که به دانش‌آموز نگوئید «تو نمی‌توانی این



دوره‌های مناسب ثبت نام نمایید.
۱۹. به این دانش آموز تکلیف‌های تابستانی بدهید و داوطلب شوید که او را در طول تابستان ببینید، حتی اگر دانش آموز نپذیرفت، پیشنهاد شما یک پیام با اهمیت را منتقل کرده است. این پیشنهاد به تنهایی می‌تواند به او امید دهد.

۲۰. به طور مستمر با والدینش ارتباط داشته باشید و با معلمان سال آینده‌ی او صحبت کنید.
۲۱. به یاد داشته باشید که شواهد نشان می‌دهد اکثر دانش‌آموزان رشد می‌کنند و بزرگسالان مولد و مسوول می‌شوند. آنها نیازمند اعتماد ما می‌باشند. این دانش‌آموزان می‌توانند یاد بگیرند اگر به آنها فرصت داده شود.
۲۲. اگر راهکار درستی را در مورد این دانش‌آموزان به کار ببرید، اعتماد به نفس شما در کمک به دانش‌آموز مؤثر خواهد بود. اول در مورد صحبت کردن خود دقت کنید. دوم، به دقت مراقب باشید که هنگام ابراز عقاید خود و یا طرح یک پیشنهاد به طور مطلق صحبت نکنید. حتی زمانی که همه‌ی شواهد مؤید دیدگاه شماست. مراقب باشید، این تصویر به وجود نیاید که تفکر و پیشنهاد شما تنها راه ممکن برای آن کار است.
۲۳. به جای اینکه چیزی را از او تقاضا کنید، آن را از او بخواهید. هنگامی که چیزی از او می‌خواهید همیشه باید دلیل درخواست خود را بیان کنید. اگر از مردم بخواهید که کاری انجام دهند، شاید راحت‌ترین و سریع‌ترین راه، وادار کردن آنها به انجام آن کار باشد. اما به ندرت می‌تواند بهترین راه باشد. ازایه یک دلیل، جو برتری نسبت به مخاطب پر مدعایی مربوط به درخواست را از بین می‌برد. همچنین خطاها را کاهش می‌دهد. چون وقتی مردم دلیل انجام کارشان را بدانند

۲۴. به جای اینکه چیزی را از او تقاضا کنید، آن را از او بخواهید. هنگامی که چیزی از او می‌خواهید همیشه باید دلیل درخواست خود را بیان کنید. اگر از مردم بخواهید که کاری انجام دهند، شاید راحت‌ترین و سریع‌ترین راه، وادار کردن آنها به انجام آن کار باشد. اما به ندرت می‌تواند بهترین راه باشد. ازایه یک دلیل، جو برتری نسبت به مخاطب پر مدعایی مربوط به درخواست را از بین می‌برد. همچنین خطاها را کاهش می‌دهد. چون وقتی مردم دلیل انجام کارشان را بدانند

در انجام آن توانایی بیشتری دارند. اگر شما می خواهید از اصل اعتماد به نفس استفاده مؤثر بکنید، به گونه ای برخورد کنید که دیگران به همان میزان که مهم هستند این احساس را تجربه کنند. سپس مطمئناً شما برایشان مهم خواهید بود. بدون تدریس کردن شاید دانش آموزان هرگز این حقایق را درک نکنند. شاید شما هم درک نکنید. لذا این اصول بسیار مهم اند.

۲۴. به یاد داشته باشید که خاطرات ماندگار هستند. رفتار شما باید به گونه ای باشد که دانش آموز احساس کند در کنار شما موفق خواهد بود نه بدون شما.

د) اشتباه های متداول در رویارویی با این دانش آموز

قضایات های نادرست و خطاهایی که معمولاً در رویارویی با این دانش آموز اتفاق می افتد و می تواند به تثبیت رفتار و یا تشدید آن منجر شود، عبارت اند از:

۱. رها کردن کودک کند آموز. این بدترین کاری است که می توان انجام داد. تازمانی که کودک رارها نکرده ایم حتی اگر خودش هم بی تفاوت باشد جای امیدواری هست.

۲. تصور این که: امسال برای انجام دادن کار خیلی دیر شده است، در حالی که این طور نیست، سال آینده شروع جدیدی خواهد بود که می تواند نتیجه فعالیت های امسال شما باشد. لذا نباید کودک را به حال خود رها کنید.

زیرنویس ها:

1. The under achiever
2. laziness
3. distraction
4. impatience
5. procrastination

